

***zástava** - na žrdi upevnený textilný jednorohý obdlžník zvyčajne so *znakom*, ako zástava cechová, vojenská (pozri *standarta*, *vexillum*), cirkevná; od 14.-17.st. má kostolná zástava viacej rohov aj so strapcami; veterná zástava - plechová s ornamentom symbolizujúcim napr. príslušníka *cechu*; heraldická zástava má pole vyššie ako kratšie (český termín *korouhev* nemá slovenský ekvivalent, ale napriek tomu sa odlišuje od zástavy: sú dlhšie ako vyššie s pri hornom okraji majú jeden alebo dva rohy); zástava aj ako *symbol politický* (pozri *červená zástava*)

pozri *fábor*, *vimpel*, *guidon*, *bandérium*, *banderol*, *pallium*, *vexillum*, *šerif sandžak*; *badge*, *labarum*, *štandarda*, *trikolora*, *tug*; *Bundschuh* 2, *zemegul'a organizácie spojených národov*; *templári*

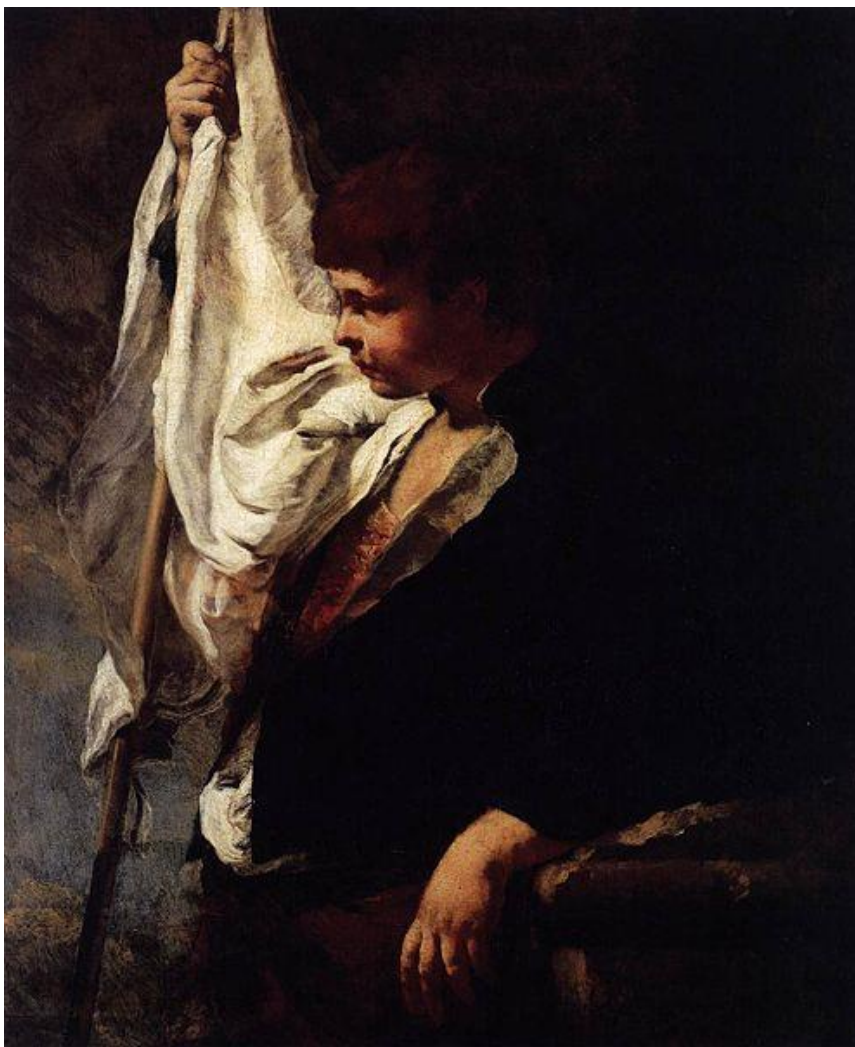
A. Dürer: Zástavník so štandardou (medirytina, 1502-1503)

A. Veneziano: Muž so zástavou (16.st.)

Reinier Zeeman: Kráčajúci námorník s veľkou zástavou (lept, 1650)

G. B. Piazzetta: Mladý zástavník (1742)

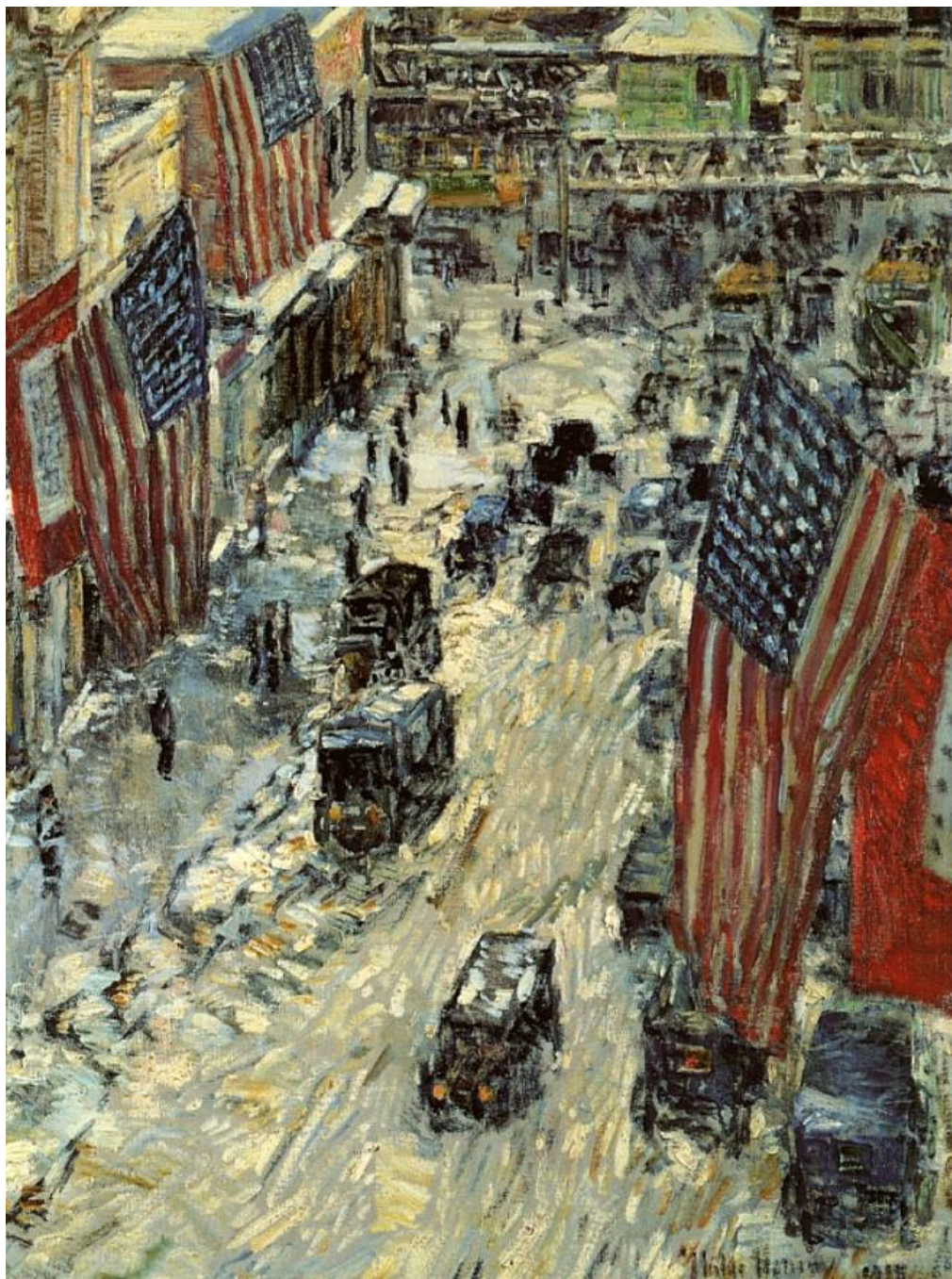
K. Brjullof: Obliehanie Pskova Šfetafom Báthorym r. 1581 (1843)

J. Brandt: Vojská Rzeczpospolita chvália Matku Božiu pred bitkou. Bogurodzica (1909)

L. Corinth: Nový rybník v Tiergartene, Berlín (1908)

Ch. Hassam: Zástavy na 57. ulici (1918)

G. Mallý: V kostole (1920-1930)

*zástava biela - *biela zástava*

*zástava červená - *červená zástava*

*zástava havrania - *havrania zástava*

*zástava krížová - *krížová zástava*

*zástava Mohamedova - *Mohamedova zástava*

*zástava OSN - pozri *zemegul'a organizácie spojených národov*

*zástava rímska - *rímska zástava*

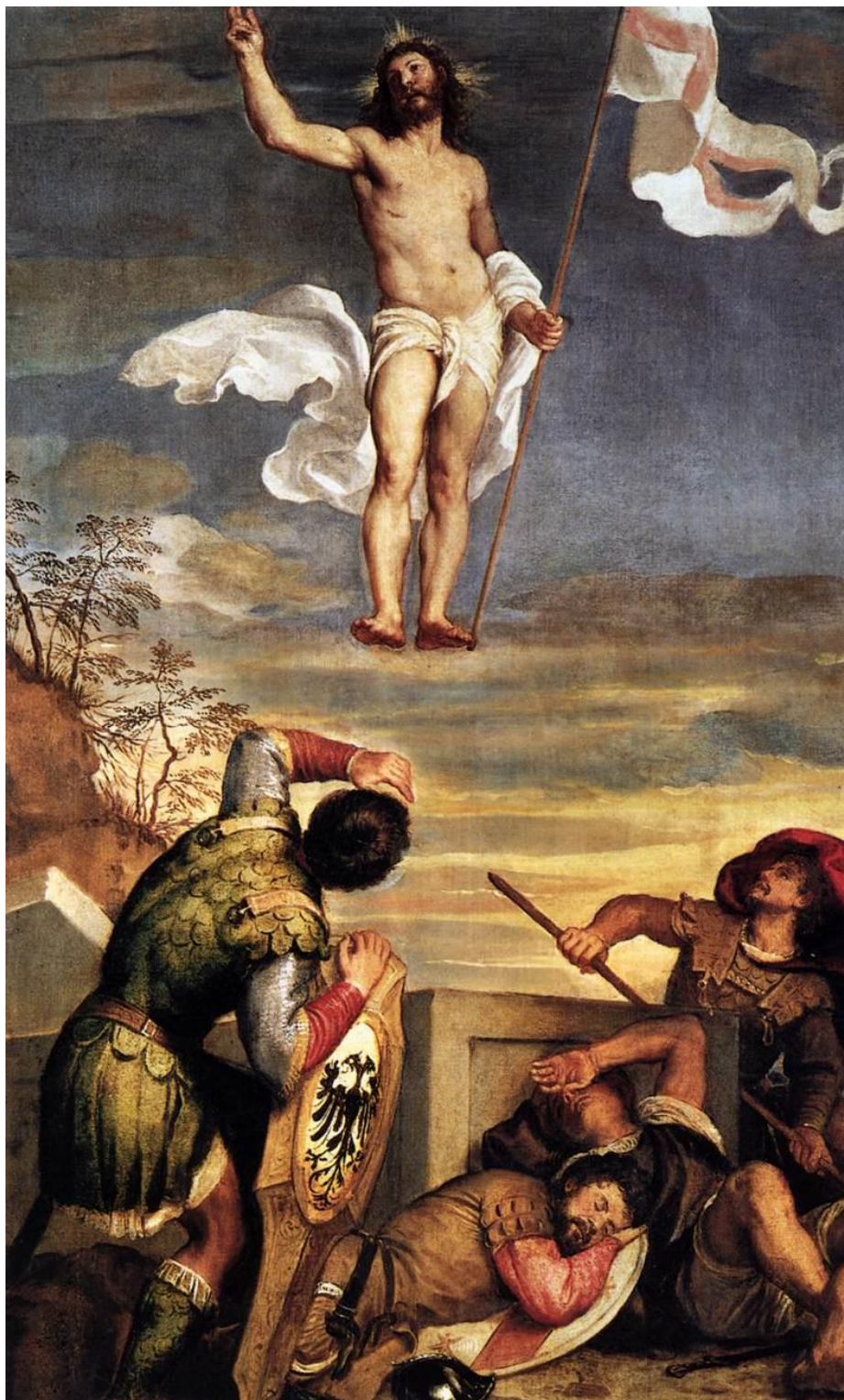
*zástava svätá - *svätá zástava*

*zástava trojfarebná - *trojfarebná zástava*

*zástava vzkriesenia - čes. termín korouhev vzkříšení; krížová zástava nesená *Spasiteľom* predovšetkým vo výjavoch *Vzkriesenia Krista* a *Nanebovstúpenia*; je na nej červený kríž na bielom pozadí, menej často obrátene, biely kríž na červenom pozadí; pozri *apokalyptický baránok*

Duccio: Noli me tangere (1308-1311)

Tizian: Vzkriesenie (16.st.)

G. Seghers: Vzkriesenie (1620)

G. Seghers: Kristus a kajúci hriešnici (17.st.)

Stredoeurópsky maliar z 2. polovice 18.storočia: Kristus Vykupiteľ zjavujúci sa svojej matke (1751-1800)

zástavba - usporiadanie architektonických objektov v určitom územne vymedzenom stavebnom celku (pozri *stavebná čiara*); jednotlivé typy zástavby sa určujú podľa rôznych ukazovateľov: najmä podľa hustoty a zoskupenia (zástavba voľná a zovretá) alebo podľa výšky (zástavba nízka, vysoká); pozri *urbanizmus*, *sídliisko*, *architektonický priestor*

zástavba bloková - *bloková zástavba*

zástavba radová - *radová zástavba*

tzv. **zastavenia** - širší termín pre výjavy späté s utrpením Krista a Panny Márie; predovšetkým sa pod týmito zastaveniami myslia výjavy počas *Cesty na Kalváriu* (pozri *Via Dolorosa*); v *maríanskom cykle* sem patria výjavy späté s Máriiným utrpením, ktoré spolu prežívala so svojim synom počas *krížovej cesty* (*Via Sancta*); pozri *palladium staroboleslavské*

zastavenia krížovej cesty - Baleka: sochársky alebo maliarsky spracované výjavy *krížovej cesty*, začínajú od odsúdenia pri *Pilátovom dome* (porovnaj *schody sväte*) až k *ukrižovaniu* na *Golgote* (pozri *Cesta na Kalváriu*); cyklus nahrádzal od 15.st. *pútnickú cestu* do *Jeruzalemu*, na ktorej boli *zastavenia* vyznačené; *ikonografický* celok mal veriacim sprostredkovať precítienie Kristovho utrpenia; počet zastavení nebol vždy rovnaký a kolísal; napr. dve *zastavenia* (Pilátov dom - Golgota), alebo sedem zastavení, ale doložených je aj viac; od *baroka* sa ustálilo štrnásť výjavov; jednotlivé zastavenia znázorňované *kaplnkami*, stĺpmi, sochami, súsošiami, obrazmi smerujúcimi na symbolickú Golgotu umiestenú v kostole, ale aj v krajine; zobrazenia krížovej cesty boli rozširované aj tlačou; v kostoloch mali podobu očíslovaných obrazov (tzv. *zastavenia*) a reliéfov; drobné barokové *kaplnky* s plastickou alebo maliarskou výzdobou boli umiestené často na pútnických miestach voľne v krajine alebo stúpajúce na kopec; krížová cesta bola zakončená *jeruzalemskou kaplnkou/božím hrobom*; kaplnky s krížovou cestou boli vkladané aj do obvodových múrov *cintorínov*

1.Vjazd do Jeruzalemu

2.Umývanie nôh apoštolom

3.Posledná večera

4.Modlitba na Olivovej hore (*Agónia v Getsematskej záhrade*)

5.Zrada - *Judášov bozk*

6.Petrove zapretie Krista

7.Kristus pred Pilátom

8.Kristus pred Herodesom

9.Bičovanie

10.Korunovanie trnám (pozri *trňová koruna*)

11.Nesenie kríža

12.Ukrižovanie

13.Snímanie z kríža

14.Ukladanie do hrobu

1.Judášov bozk (pri vchode napravo)

2.Korunovanie trnám

3.Kristus prijíma kríž

4.Ježiš klesá pod krížom

5.Ježiš a Mária

6.Simon z Kyrény pomáha niesť kríž

7.Ježiš a Veronika

8.Ježiš klesá pod krížom druhý krát

9.Jeruzalemské ženy plačú

10.Ježiš klesá pod krížom tretí krát

11.Ukrižovanie Ježiša

12.Snímanie z kríža

13.Ježišov pohreb

14.Zmŕtvýchvstanie

Hall: zastavenia krížovej cesty predstavujú miesta Kristovej cesty jeruzalemskými ulicami, kde sa údajne zastavil, keď niesol kríž na *Golgotu* (pozri *Cesta na Kalváriu*); v neskorom stredoveku bolo pod vplyvom *františkánov* uvedené slávenie krížovej cesty na západ v podobe radu tzv. *zastavení* v chrámovej lodi alebo vonku pri okraji cesty; každé z týchto zastavení zobrazovalo v časovom sledu určitú udalosť pôvodnej Kristovej cesty, pred ktorou sa účastníci procesie modlili; najskôr bolo zastavení sedem, neskoršie štrnásť a tento počet sa udržal dodnes; zastavenia sú venované predovšetkým scénam opísaným v *Ceste na Kalváriu*, z ktorých hlavné sú: Kristus padá pod ťarchou kríža (tri razy), Stretnutie s matkou Máriou, Stretnutie so *Šimonom z Kyrény* a s *Veronikou*; po nich nasleduje *Vyzliekanie Krista*, *Vztyčovanie kríža* - *Pribíjanie na kríž*, *Ukrižovanie*, *Pieta* a *Pohreb Krista*

Biedermann: v súvislosti s heslom *kôň*: na starých vyobrazeniach krížovej cesty kone Rimanov odvracajú hlavy od *Ježiša*, čím poukazujú na nepriateľský postoj svojich jazdcov

pozri *Via Dolorosa*, *Via Passionis*, *pašijový cyklus*, *kalvária*, *drobné architektonické výtvary*; *kazateľnica vonkajšia*; *páv*; *Šimon z Kyrény*; *Kristove muky*

http://modlitba.sk/htm/poboznosti/kriz_ces/kriz_1.htm

zástena - paraván

zástupná obeť - Hall v súvislosti s heslom *baránok*: baránok alebo capko slúžili ako obetné zvieratá v starovekých obradoch *Blízkeho východu* vrátane židovských; baránok bol prijatý prvotnými kresťanmi ako symbol *Krista* a jeho obeti; keď biblický *Abrahám* nahradil obetovanie svojho prvorodeného syna *Izáka* baránkom, bolo to ohlasom historického prechodu od ľudských obetí ku zvieracím v prvotnej spoločnosti (*Jahve* zakazoval ľudské obeti, naopak *Kanaánci* prinášali bohu *Molochovi* detské obeti v údolí *Gehenna*); zástupná obeť zvieratá za človeka bola považovaná za predobraz zástupnej obeti Krista za ľudstvo

-počas stredoveku boli Židia opakovane upodozrievaní, že vykonávajú rituálne vraždy, počas ktorých zabíjali, pili krv svojich obetí apod. (pozri *Simon Trenta*); po týchto obvineniach prichádzali *pogromy* spojené s *rabovaním*; išlo o premyslené koristníctvo alebo chcenú nevedomosť; nikto nechcel vidieť, že Židia neboli tými „*Kanaáncami*“, ktorí prinášali detské obety *Molochovi*, ale „iba“ kmeňovým zväzom, ktorý ovládol ich územie (*Foinikiu*), ktorá dostala

po pôvodných obyvateľoch meno *Kanaán* – „zem purpuru“ a neskoršie bola Rimanmi pomenovaná po Pelištejcoch *Palestína*

W. Holman Hunt: Obetný baránok (1854-1856)

zástupy nebeské - nebeské zástupy

zasvätenie bohu - konsekrácia

Zasvätenie Márie v chráme - Uvedenie Márie do chrámu/Obetovanie Márie

zášť - pozri *nepriateľstvo, nenávisť*

zátišie - španiel. *bodegón*; franc. *nature morte* - „mŕtva príroda“; tal. *natura morte*; holand. *stilleven*; nemec. *Stilleben*

-zobrazovanie neživých predmetov; zátišie členené na poľovnícke, gastronomické, hudobné, s atribútmi *remesiel, žánrové* (predmety každodenného života), prírodné (pozri *herbár*) a d'.; v európskom maliarstve od 16.st. sa vyprofilovalo zátišie ako samostatný maliarsky *žáner*, ktorý hral dôležitú úlohu v riešení rýdzo výtvarných otázok: *farba, svetlo, vlastnosti maliarskej hmoty, kompozícia a priestor* v obraze (*Cézanne, Picasso*); pozri *nature morte, bodegón, purizmus, papiers collés*; V. Hollar

-v súvislosti s heslom *bodegón*: španiel. výraz *bodegón* – „zátišie“; *bodegón* zachytáva neživé objekty, väčšinou prevzaté z každodenného života, ktoré môžu byť fyzické (zvieratá, ovocie, kvety, potraviny, rastliny, skaly alebo mušle) alebo človekom vytvorené (kuchynský riad, stolný riad, starožitnosti, knihy, šperky, mince, hudobné nástroje a d'.); tento žáner zvyčajne zobrazuje servírovanie, zameriava sa na farebnosť a osvetlenie so snahou vyvolať atmosféru pokoja, pohodlia a harmónie; (Zurbarán)

Baleka v súvislosti s heslom *barok*: nové spoločenské potreby v severnej časti Holandska priniesli do umenia reprezentačný portrét, žánrové motívy, krajinárstvo, zátišie (v ňom sa odzrkadľovalo koloniálne a veľmocenské postavenie krajiny: exotická fauna a flóra); pozri *holandské maliarstvo*

Baleka: odbor maliarskej, grafickej alebo sochárskej tvorby, zobrazujúci nehybné predmety (kvetiny, ovocie, kuchynský riad) či mŕtve zvieratá (ryby, lovná zver); zátišie môže tvoriť samostatný motív, ale v plnej podriadenosti môžu byť do zátišia začlenené aj motívy živých ľudí a zvierat (napr. v *christologickom cykle* námet *Kristus v dome Marty a Márie*); zátišie odráža podstatné rysy ľudského bytia, vzťah človeka k vonkajšiemu svetu, nech už blízkeho a zmyslami obsiahnuteľného, alebo *kozmickejšiemu*; sú v ňom dobovo prezentované otázky filozofické, sociálne, existenciálne (zátišia typu *vanitas*), psychologické; zrkadlí sa v ňom výberom vecí a spôsobom ich vyjadrenia tiež spoločenské procesy, stav vedeckého poznania ap.; podstatným rysom zátišia môže

byť jednoducho zmyslový zážitok z krásy všedných i drahocenných, exotických a zvláštnych vecí; môže nim byť aj *intímne a kontemplatívne* prežívanie času z nehybných predmetov; francúzsky termín *nature morte* a taliansky *natura morta* (*mŕtva príroda*) zdôrazňuje práve tento rys; zátišie je však súčasne prežitkom týmito nehybnými vecami vyvolaného diania, zvláštneho života, ku ktorému sa viaže holandský termín *stilleven* a nemecký *Stilleben*, prekladaný v 19.st. v češtine ako „klidožiti“; zátišie môže rovnako smerovať ku zmyslovému *klamu* v *trompe l'oeil* alebo k *dekoratívnym* funkciám; tým, že je motivačne založené na veciach dennej potreby (pozri *všednosť*) - ovocie, zelenina, lovná zver - alebo na veciach mimoriadne tesne spätých s denným životom - kuchynský riad, písacie potreby, remeselnícke nástroje - výtvarne odrážalo nielen vzťah ku konkrétnym veciam, ale i obecný vzťah ku *hmote*, k hmotnej zložke ľudského bytia vôbec; maliarsky sa tieto vzťahy prejavili s mimoriadnou citlivosťou ku zrakovým (*farebná harmónia, kompozícia*) a hmatovým (*lazúrna* alebo *pastózna maľba*) hodnotám tzv. *krásnej hmoty* vlastnej maľby; ale aj v sochárstve sa presadila zrakovosť a hmatovosť (farebné *reliéfy*, povrchová hmatová *štruktúra*); v tematickej a motivačnej sústave umenie zaujalo preto zátišie trvalé miesto, aj keď s rôznym dobovým významom; literárne pramene upozorňujú v *gréckom antickom umení* v pol. 4.st. na termíny *rhypografia* a *rhypografia*, ktoré znamenajú *drobnosť, ničotnosť*; slovo *rhypografia* malo tiež zosmiešňujúci, znevažujúci význam; ďalej literárne pramene dokazujú existenciu zátišia ako maliarskeho *žánru* nepriamo *anekdotami* o maliaroch (grécky maliar Zeuxis namal'oval hrozna v súťaži s Parrhaiom); zachované diela však prinášajú až pompejské nálezy, ukazujúce na *iluzívne* a dekoratívne poslanie kvetinových košíkov, ovocia, nádob, hydiny (pozri *pompejské maliarstvo*); stredoveké umenie, výrazne *figurálne* pre svoje zameranie na *osud* človeka, poskytovalo zátišiu iba málo možností (*hlavice, drolérie, knižná maľba*); až vo svojej neskorej fáze poňalo do svojej tematickej a významovej štruktúry motív zátišia, preberaný predtým v písárskych a iných detailoch obrazov sv. Hieronyma, *Svadby v Káne galilejskej*, *Večeri Pána* ap., ktorý menovite vyjadroval proces zrodenia novej *renesančnej* predstavy sveta a v nej i nové postavenie človeka a jeho historické úlohy; v priebehu 14.-15.st. sa nepretržite zvyšoval význam zátišia (bratia Eyckovci: *Gentský oltár*, 1434), čo viedlo na prelome 15.-16.st. k jeho vydeleniu z figurálnych výjavov (zátišia maľované na rube obrazov *madon* a *votívnych* obrazov: belgický maliar Jacopo de'Barbari: *Mŕtva jarabica*, 1504) nielen v maliarstve, ale i v sochárstve a *umeleckom remesle*; vedúcim sa stáva v 16.st. monumentalizujúce zátišie talianske a španielske, ktoré bolo zamerané na celkovú *skladbu*, na priestorové, svetelné a iné problémy, ktorým boli *detail* a jeho vecnosť podriadené (F. Zurbarán, P. Veronese, Caravaggio), a vedľa neho zátišie holandské, v ktorom práve dokonale prepracovaný detail má ústredný význam; vývoj maliarstva bol v tento tendencii podporovaný *grafikou* (*herbáre*) a viedol k špecializácii, k medzinárodným zátišiam *archaického* typu (A. Bosschaert), monochrómny *banketom* (P. Claez, W. C. Heda, G. Metsu), asketickým zátišiam (A. van de Velde), zátišiam *vanitas*, ukazujúcim na *pominuteľnosť* všetkého pozemského (H. Steenwyck), honosným zátišiam (A. van Beyeren, W. Kalf, F. Snyders), loveckým (J. Fyt), kvetinovým (J. Brueghel st.) a ďalším; v 17.st. sa začalo presadzovať i v dekoratívnych *supraportách* a zátišiach *trompe l'oeil* (S. van Hoogstraaten, W. Vaillant); v 18.st. J. B. S. Chardin, vychádzajúci z holandského zátišia, obohatil motív nielen o jedinečné *koloristické* hodnoty, ale vpečatil mu i myšlienku *harmonickej* celistvosti bytia a významovej rovnosti všetkého; zmyslová a významová tradícia zátišia bola rozvíjaná i v 19.st. v *biedermeieri*, *realizme* (G. Courbet), v prúdoch *koloristických* (J. Navrátil) i v prúdoch zdôrazňujúcich hmatové hodnoty maľby (K. Purkyne); pre niektoré novodobé umelecké smery malo zátišie mimoriadny význam a odrážalo tendenciu, ktorá bola umeleckému názoru vlastná; *impresionizmus* napr. zatlačil vecné podanie a vydvihol celistvosť a monumentálnosť javu; *kubizmus* naopak sa sústredil na vecnosť a jej konštruktívnu podstatu a dojem celkom vylučoval; boli aktualizované niektoré rysy, ktorými vývoj výtvarne a významovo zátišie obohatil, napr. maľba *krásnou hmotou* (E. Manet), niternosť významov (P. Cézanne), *harmoničnosť* a podanie zmyslovej krásy (H. Matisse), sociálne alebo *kozmicke* dianie (V. van Gogh), *konštruktívnosť* a duchovný význam (G. Braque), časové, pohybové a priestorové zložky reality (U. Boccioni), *metafyzické* aspekty reality (J. Gris, P. Picasso), ale aj súdobá aktualizácia holandského *banketu* (P. Bonnard) a holandského zátišia vôbec (E. Filla); v *reliéfoch* a *voľných sochách* je tento vývoj zmyslovej krásy, hmatových a zrakových hodnôt vyjadrovaný dobovo farebnou plastikou, štruktúrou hmoty, kompozíciou, priestorovým cítením, úlohou a významom svetla a ďalšími zložkami, tvoriacimi v sochárstve špecifickosť sochárskeho zátišia (G. Manzú, M. Ernst, U. Boccioni, H. Laurens, P. Picasso, H. Arp)

Lurker: už do prehistorických *hrobov* boli ukladané skutočné potraviny, osivo, a preto maľované zátišia predstavovali potravu pre *dušu* alebo pre zomrelého na onom svete (egyptské kráľovské

hroby); *etruské* hroby obsahujú maľované či vytesávané zátišia, ku ktorým boli často prikladané štíty a meče, aby ich nebožtík mohol v budúcnosti použiť; na rozdiel od hrobových zátiší neboli zátišia v súkromných domoch posväcované, ale namaľované kvetiny, rastliny a plody fungovali ako symboly božstiev a slúžili nielen na dekoratívne účely, ale aj ako pripomienka existencie bohov; v *Egypte* tak boli *lotosové kvety* symbolom bohyně matky *Eset*, *papyrus* symbolom boha *Thovta* a *palmový vejár* symbolom *Usíreva*; symbolika, ktorá sa viaže k rôznym prvkom zátišia nebola cudzia ani *antike*: *viničové listy* a *girlandy vavrínu* pripomínajú gréckeho *Dionýza* a rímskeho *Bakcha*; *oliva* je symbolom *Pallas Atény*, *granátové jablko*, *hrdličky* a *delfíni* sú symbolom *Afrodite* alebo *Venuše*; *píniové šušky* a *kožušina pantera* patri *Dionýzovi*, *lebka s rohami (búkranon)* patri *Diovi*; hlbší symbolický význam zátišia vymaňuje tieto prvky zo sféry ozdôb; mnoho z nich prevzalo *kresťanstvo*, aj keď v transformovanej podobe a v iných súvislostiach: *krucifix* tak vyrastá z *akantu*, antického symbolu života a *znovuzrodenia*; v *katakombách* sa objavujú zátišia s *kotvou*, *holubicou*, *bochníkom chleba*, *rybou* ap.; všetko to sú symbolické odkazy na kresťanské učenie; veľa *žánrových* elementov tohto druhu preberali stredoveké *rukopisy* a náboženské maľby ranej *renesancie* (14.st.); malé zátišia v pozadí alebo po boku výjavu so svätými s istým zastreným spôsobom potvrdzujú ich symbolický význam; na pozadí obrazov *Zvestovania* často vidieť *niku* s *umývadlom* (symbol *krstu* alebo *Nového zákona*), *uterák* (náhrada za *židovský* modlitebný plášť), *laliu* vo váze je znakom čistoty *Panny Márie*; *sviečka* znamená božie svetlo, *knihy* mníšsku alebo *humanistickú* učenosť, *presýpacie hodiny* pripomínajú krátkosť života (pozri *vanitas*, *pominuteľnosť*); dekoratívne zdobenie kvetín alebo ovocia je súčasne verným obrazom *bohatstva* a krásy zeme a je ho možné chápať ako vizuálnu ďakovnú oslavu; novodobé obrazy neživých predmetov sú skôr prejavom intelektuálnych a estetických záujmov, hoci *lebky* či *bukrania* maľovali tiež *Cézanne* a *Picasso* a boli si dobre vedomí ich antického symbolického významu

Hall v súvislosti s heslom *fénix*: v neskoršom náboženskom umení sa fénix vyskytuje iba zriedka, ale je možné ho vidieť, ako zdobí nádobu v alegorickom zátiší

pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*; *vták*; *raňajky*, *ontbijtjes*, *banket*, *luxusné zátišie*; *G. Ceruti*

<http://www.liveinternet.ru/users/ustava51/post304703497/>

J. Savery I: Zátišie (16.st.)

F. Snyders: Zátišie s ulovenou zverinou, ovocím a zeleninou (1614)

P. Cornelisz van Rijck: Zátišie s postavami (1620)

F. Snyders: Hravý stánok (1618)

F. Snyders: Predavačka ovocia (1636)

F. Snyders: Zátiešie s labuťou (1640)

F. Snyders: Zátišie s vinotékou (1610-1620)

C. Maratta podľa Ch. Berentz: Kvety a ovocie so ženou berúcou hrozno (1689)

F. Snyders: Stánok s ovocím (1618-1621)

F. Snyders: Pytagoras obhajuje vegetariánstvo (17.st.)

F. Snyders: Zátiešie (1635-1639)

F. Snyders: Tri opice kradnú ovocie (17.st.)

M. De Vos: Zátišie (17.st.)

J. Hannot: Zátišie (17.st.)

T. Yepes: Zátišie s vtákmi a zajacom (1663)

Podľa Abraham van Beyeren: Zátišie s rybami (1660-1670)

Taliansky maliar (pôvodne Abraham van Beyeren): Zátiešie s rybami (1650-1670)

E. Baschenis: Hudobné nástroje na stole (17.st.)

E. Baschenis: Zátišie s hudobnými nástrojmi (1650)

M. van Oosterwijk: Vanitas zátišie (17.st.)

F. Snyders: Zátišie s ovocím, mŕtvou hydinou, zeleninou, živou opicou, veveričkou a mačkou (17.st.)

Bouillabaisse

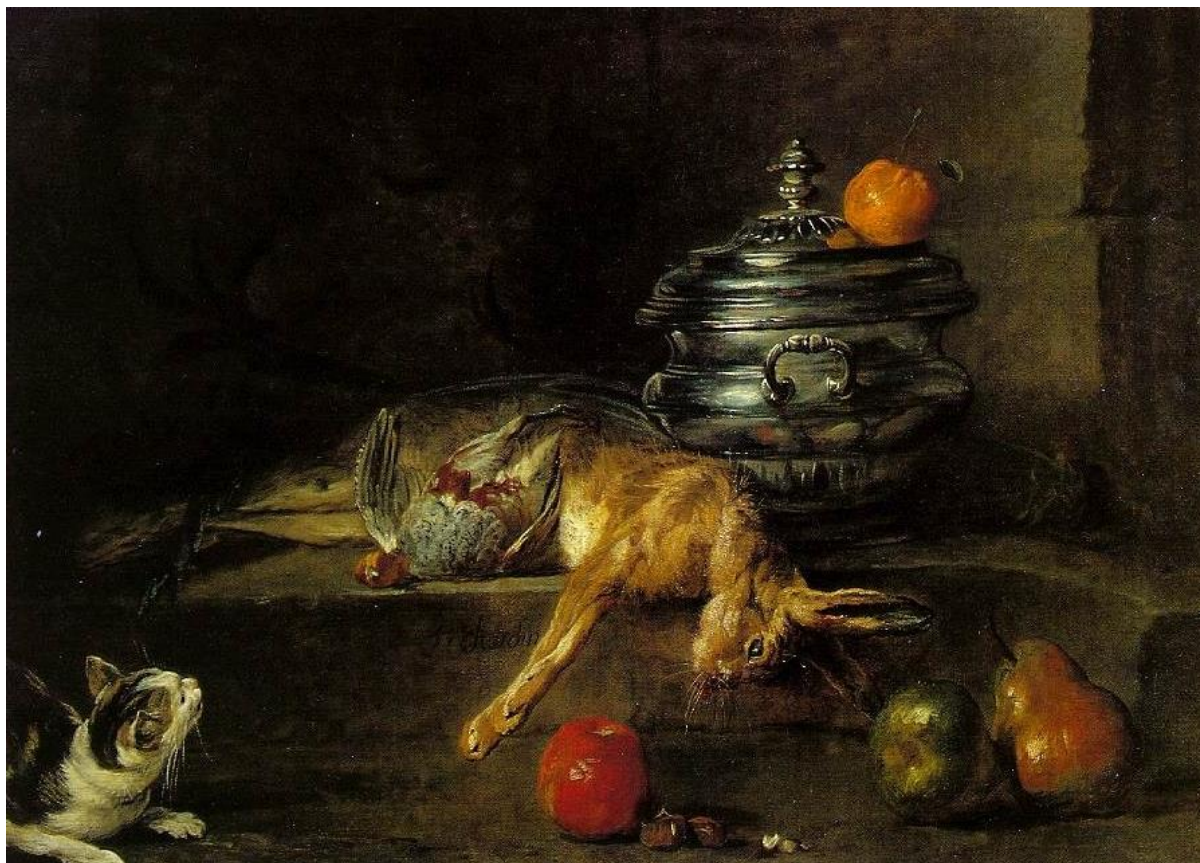
G. Ceruti: Zátišie (1736-1742)

C. Peeters: Zátišie s kvetinami, pohárom, sušeným ovocím a praelíkmi (1611)

J. van Kessel z Amsterdamu: Zátišie s kvetmi (17.st.)

J. -B.-S. Chardin: Strieborný pohár (17.st.)

M. Parra: Sladkosti (1.pol. 19.st.)

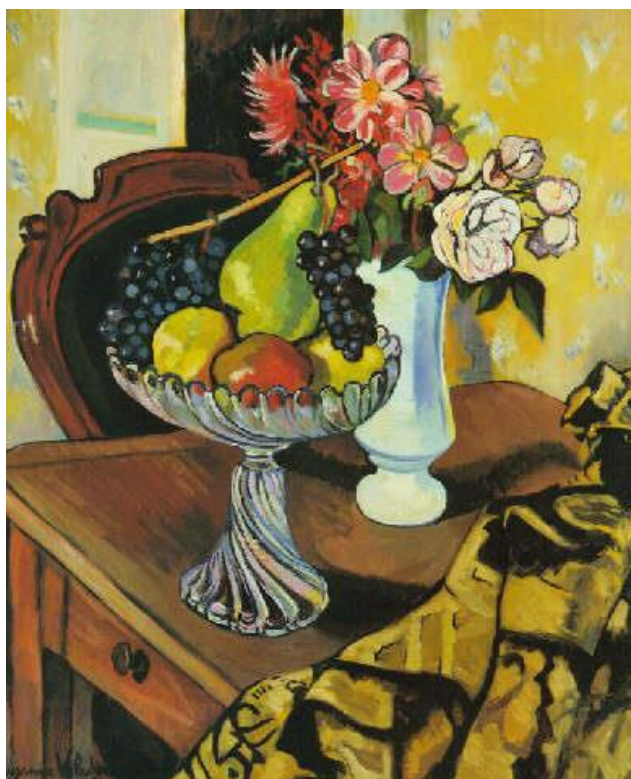
A. Anker: Zátišie (banket, 1896)

A. Anker: Zátišie s kávou (1882)

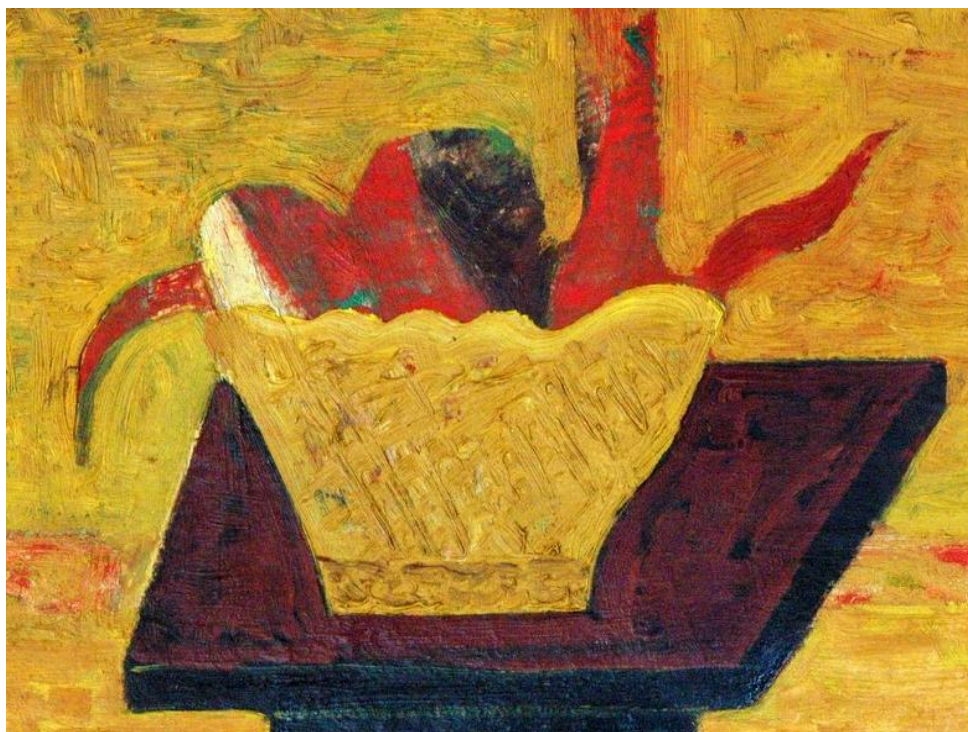
D. Hock: Zátiešie s ovocím a cínovým nádobami (1897)

S. Valadon: Zátiešie (1.pol. 20.st.)

M. A. Bazovský: Zátišie (1946)

M. Bazovský: Zátišie so žltým košíkom (20.st.)

E. Nevan: Zátišie II (1936)

E. Nevan: Zátišie s píšťalou (1955)

zátišie kuchynské - kuchynské zátišie
zátišie luxusné - luxusné zátišie
zátišie poľovnicke - poľovnicke zátišie
zátišie raňajkové - raňajkové zátišie
zátišie vanitas - pozri vanitas

J. van Son: Zátišie vanitas (17.st.)

M. van Oosterwijk: Vanitas zátišie (17.st.)

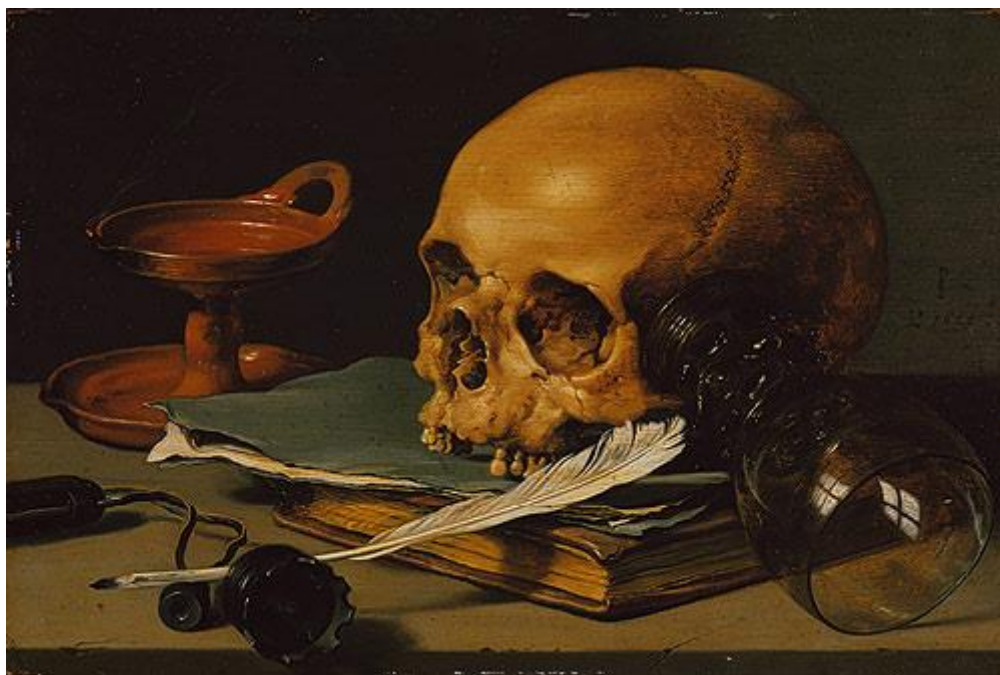
A. Jansz van der Schoor: Zátišie vanitas (17.st.)

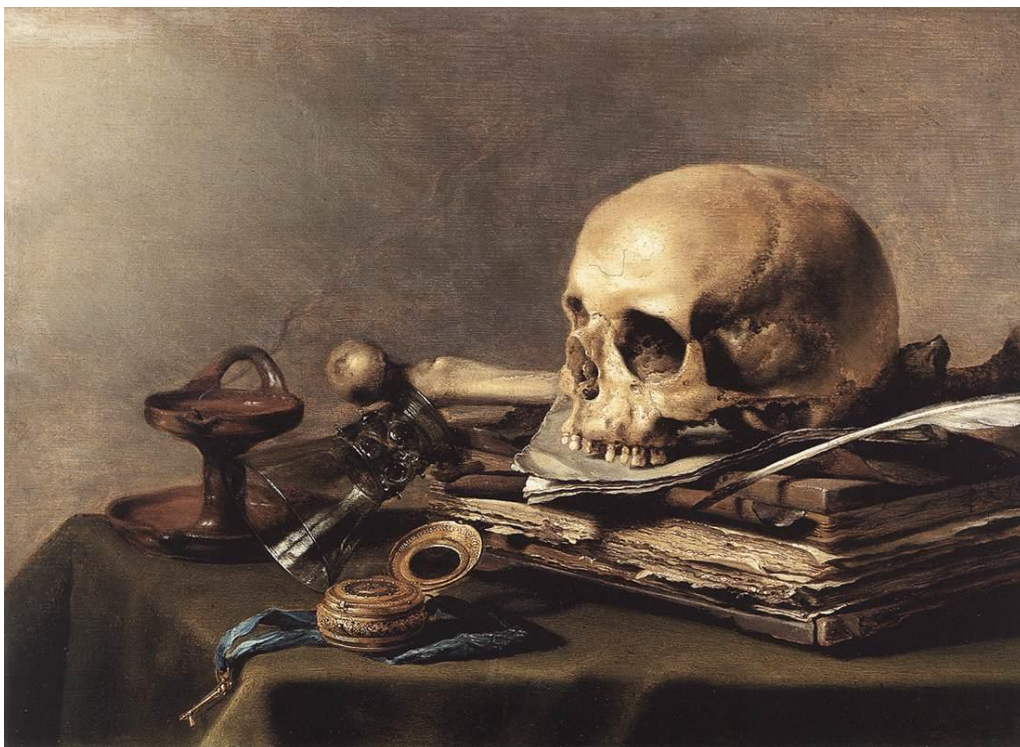
Podľa P. Claeza: Hudobné vanitas (17.st.)

P. Claez: Zátišie vanitas s Chlapcom s trňom (1628)

P. Claez: Zátišie s lebkou a brkom na písanie (vanitas, 1628)

P. Claez: Zátišie vanitas (1630)

P. Claez: Vanitas s husľami a sklenou guľou (1628)

P. Claez: Zátišie vanitas (1625)

P. Claez: Zátišie vanitas (17.st.)

P. Claez: Zátišie vanitas (17.st.)

Zatknutie Krista - Zajatie Krista
zatratenie - večné zatratenie